

Nr 19

Av herr Stridsman m. fl., om förläggning av LKAB:s huvudkontor till Norrbotten.

(Lika lydande med motion nr 14 i Första kammaren)

Den negativa befolknings- och sysselsättningsutvecklingen i Norrbotten aktualiserar på nytt frågan om placeringen av LKAB:s huvudkontor. Såväl psykologiska som regional- och lokaliseringpolitiska skäl understryker angelägenheten av huvudkontorets placering till Norrbotten.

1956 års riksdag beslöt att LKAB:s huvudkontor "i nuvarande läge" skulle förläggas till Stockholm. Riksdagens beslut då innefattade även tillägget "att om erfarenheten skulle visa att en förflyttning av huvudkontoret till Norrbotten kunde verkställas utan nackdelar för bolaget frågan härom borde upptas till förnyad prövning". När frågan behandlades vid 1964 års riksdag ägnade statsutskottet (utlåtande nr 148) densamma en ingående behandling bl. a. på grundval av inhämtade remissyttranden från Kiruna och Luleå städer, Norrbottens läns landstings förvaltningsutskott och länsstyrelsen i Norrbottens län. Sammanfattningsvis framkom härvid följande.

Kiruna stad ville såsom sin utgångspunkt för frågans bedömning framhålla att huvudkontorets förläggning i första hand borde betingas av målsättningen att företaget bereddades alla möjligheter att bedriva sin verksamhet på det effektivaste sättet. Huvudkontoret borde därför vara lokaliserat till den ort där detta syfte kunde mest främjas. Staden menade också, såsom den Näslundska lokaliseringsutredningen framhållit, att huvudkontorets förläggning till en ort, där en stor produktionsenhet är belägen, kunde medföra vissa fördelar från ekonomiska och administrativa synpunkter.

Luleå stad framhöll bl. a. att de dominerande arbetsuppgifterna för LKAB:s ledning alltsedan förstatligandet varit att bemästra de problem som uppkommit i samband med övergången från dagbrott till underjordsbrytning samt att rationalisera driften vid gruvorna och i utskeppningshamnarna. För lösandet av dessa uppgifter föreföll det vara en avgjord fördel, om ledningen vore förlagd i närheten av den plats där dessa problem finns.

Norrbottens läns landstings förvaltningsutskott yttrade att det från landstingets synpunkt måste betraktas som ett naturligt och angeläget önskemål att LKAB:s huvudförvaltning förlades till Norrbotten men att hänsyn borde tas till hur man inom LKAB:s ledning bedömde denna fråga.

Länsstyrelsen i Norrbottens län uttalade att det från länets synpunkt var ett naturligt och angeläget önskemål att LKAB:s huvudkontor förlades till Norrbotten. Om

detta ej ansågs böra ske på grund av försämrad effektivitet i företagens skötsel, vilket länsstyrelsen ej kunde bedöma, ansåg länsstyrelsen det vara av stor betydelse för länet att största möjliga del av huvudkontorets förvaltande personal placerades i länet.

Som framgår av remissyttrandena från Norrbotten var andemeningen i dessa positiv till en flyttning av LKAB:s huvudkontor från Stockholm till Norrbotten.

Lokaliseringsutredningen rörande statlig verksamhet (Eckerbergiska utredningen) redovisade i sitt betänkande 1963 som sin mening att LKAB:s huvudkontors förläggning till Norrbotten innebar fördelar från ekonomiska och administrativa synpunkter. Även den Näslundska lokaliseringens utredningen framhöll att alla förstärkningar av en landsdels näringsliv gynnsamt påverkar hela näringsklimatet där.

Enligt vår mening talar starka skäl för att LKAB:s huvudkontor flyttas till Norrbotten. Det måste betraktas som naturligt att företagens högsta ledning lokaliseras till den del av landet på vars råvaror det bygger sin verksamhet. Därigenom kommer företagsledningen på ett annat sätt i kontakt med de problem som är av betydelse för bolaget, och den bör sålunda få bättre möjligheter att utföra sina arbetsuppgifter. Huvudkontorets lokalisering torde vidare ha betydelse för kontakten mellan bolagsledning och anställda.

Det är angeläget att högre teknisk utbildning förläggs till länet. Förslag härom har för övrigt nyligen lagts fram av Norrlandsberedningen. Den tekniska expertis som finns i LKAB:s huvudförvaltning skulle därvid kunna medverka i denna utbildning.

Det finns också anledning erinra om att en omlokalisering av LKAB:s huvudkontor skulle medföra en förstärkning av skatteunderlaget i berörda kommuner. En flyttning av huvudkontoret skulle således ha en positiv effekt såväl för LKAB som för utvecklingen i Norrbotten.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte uttala sig för att LKAB:s huvudkontor flyttas från Stockholm till Norrbotten.

Stockholm den 14 januari 1970

Torsten Stridsman (cp)

Lars Eliasson (cp)
i Sundborn

Jan-Ivan Nilsson (cp)
i Tvärålund